

“розширення на відстані” зі з’єднанням і без з’єднання) мають свою актуальність і тепер.

Література

1. Desvallees A. Ключевые понятия музеологии / A. Desvallees, F. Mairesse. - Москва : ООО "Август Борг", 2012. – 48 с.
2. William J.R. LeCorbusier: Ideas and Forms / J.R. William, Curtis London, 1986, Phaidon, - p. 117
3. Сомова Е. Золото Гуггенхаймов / Е. Сомова // Строительство и архитектура в России, Салон Недвижимост. – 2010.
4. Wiseman C. Guggenheim Go-Around // Architectural Record 180. - October 1992 - p.102-103.

Аннотация

В статье рассматриваются результаты исследования причин возникновения расширения художественных музеев, определяются этапы развития и их основные характеристики.

Ключевые слова: музей, расширения музеев.

Abstract

The article discusses the results of the study the causes of the expansion of art museums, defined the stages of development and the main characteristics.

Keywords: museum, museums extension.

УДК 725.34

Дикун Ж. Є.
архітектор ЗАТ «TRANСПРОЕКТ»

МЕТОДИКА РЕКОНСТРУКЦІЇ МОРСЬКИХ ПАСАЖИРСЬКИХ ТЕРМІНАЛІВ

Анотація: актуальність теми визначається необхідністю забезпечення активного використання існуючого фонду морських терміналів України, створеного протягом радянського періоду, приведення його у відповідність до сучасних нормативних вимог. Мета роботи створити покроковий алгоритм проектування нових та реконструкції існуючих МПТ. У статті наведені основні методи і види реконструкції терміналів. Результат даного дослідження може

бути використаний в навчальному процесі а також в методичній літературі в даній галузі. Висновком даного дослідження є методика реконструкції МПТ.

Ключові слова: реконструкція, методика, методи реконструкції, морські пасажирські термінали.

При реконструкції морських пасажирських терміналів надзвичайно важливе значення відводиться методиці проектування. Спираючись на проведені дослідження, для проектувальників визначено основний алгоритм послідовних кроків по вирішенню архітектурно-просторової організації МПТ в умовах реконструкції. Архітектурна реконструкція зазвичай передбачається в чотири етапи (див. Мал.1).

Етап перший. Збір вихідних даних - предпроектна стадія в рамках якої може проводитися загальне, комплексне і детальне обстеження об'єкта реконструкції. Загальне обстеження - це вивчення стану будівлі, збір статистичних та інших даних необхідних для проектування. Комплексне - виявлення зв'язків об'єкта з оточенням. Детальний - вивчення особливостей об'єкта і його елементів. Предпроектнедослідження передбачає використання методів: натурних обстежень, обмірів та фотофіксації, комплексну оцінку території, вивчення наявної проектно-кошторисної документації, опитування фахівців і персоналу підприємства, економічної оцінки на основі укрупнених показників. Матеріали обстеження зіставляються з існуючими нормами, вимогами і проектами-аналогами.

Другий етап. Аналіз факторів впливу при реконструкції МПТ: соціально - економічного (zmіна будівельних норм, створення безбар'єрного середовища, zmіна потреб суспільства та ін.); природно - кліматичного (характеристика природного режиму узбережжя за метеорологічними, гідрологічними і геологічними умовами); містобудівного (zmіна містобудівної цінності території, поява можливостей розвитку міста або порту шляхом zmіни прилеглої забудови); транспортного (специфіка морських перевезень, сезонність і пульсуючий характер морських перевезень по відношенню до інших видів транспорту); гідротехнічного (розширення причальних ліній, вирішення складних днопоглиблювальних та інших заходів, необхідних для збільшення пропускної спроможності об'єктів); функціонально-технологічного (закритість об'єктів, як пунктів пропуску через державний кордон та чітка технологія обслуговування пасажирів прибуття, відбуття і транзитних пасажирів, як наслідок: створення технологічних і функціональних схем); конструктивного (підбір оптимальних конструктивних параметрів для різних по функції елементів планувальної структури); образно - символічного (представницька функція даних об'єктів і семантичний підхід до архітектури морських

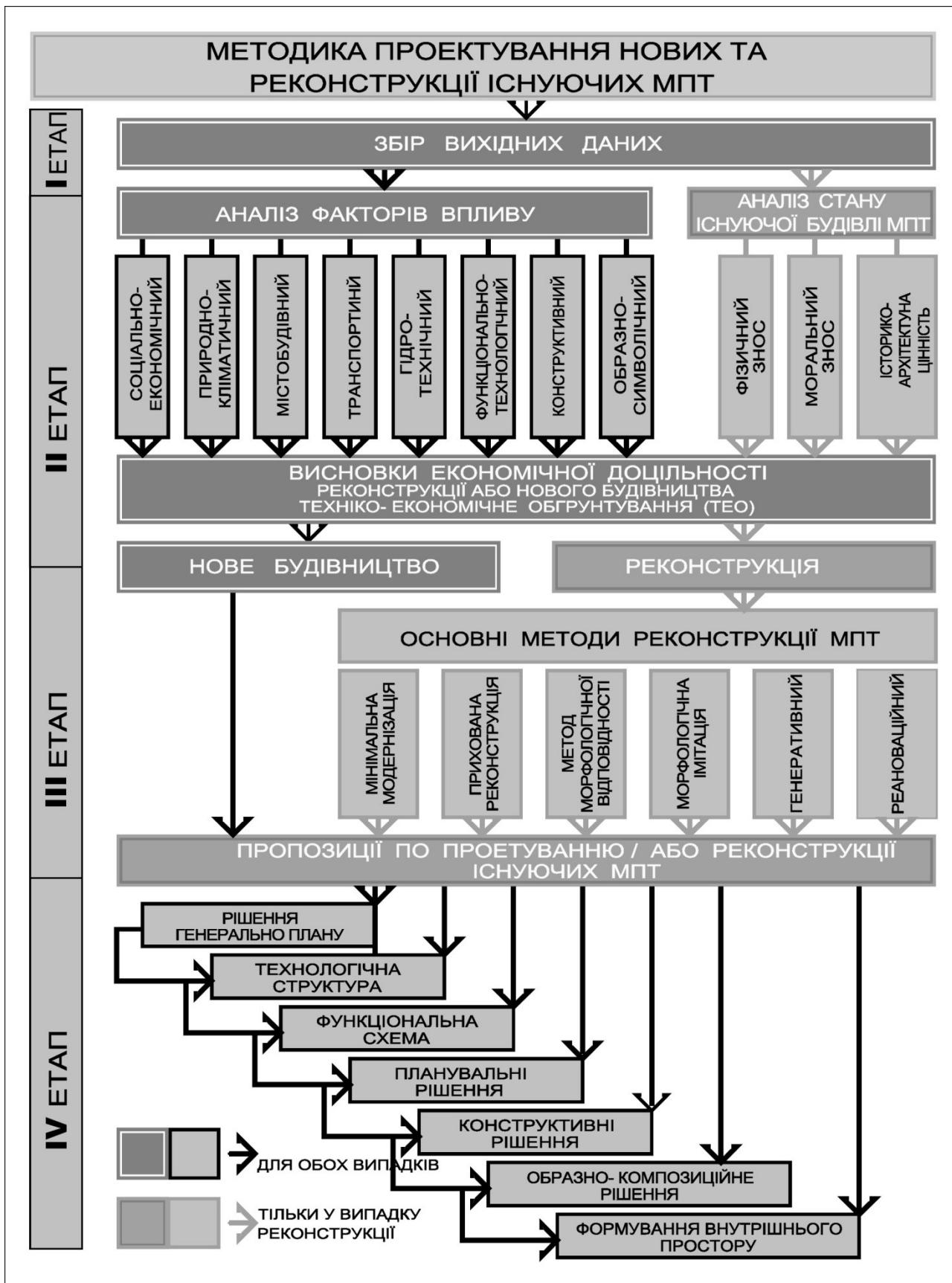
терміналів). Результати аналізу містобудівних умов можуть бути оформлені у вигляді наступних схем: схеми функціонального зонування та транспортно-пішохідних зв'язків з нанесенням основних композиційних осей і вузлів; схеми просторової організації району з показом морфології ландшафтних елементів, виділення забудови різного фізичного стану та об'ємно-просторових характеристик, фіксацією основних видових панорам, перспектив і композиційних акцентів.

Серед інших передумов перебудови терміналів насамперед можна назвати: фізичний і моральний знос існуючих терміналів (старіння типів будівель; старіння параметрів будівель по пропускній здатності, площі та ін.; старіння об'ємно-планувальних рішень - функціональних зв'язків, зміна естетичних уподобань). Останнім у списку, але далеко не останнім в ієрархії значення, є фактор історико-архітектурної цінності терміналу, що підлягає реконструкції. Від цього фактора залежить остаточне композиційне і архітектурно-образне рішення будівлі. Другий етап доцільно завершити висновками економічної доцільності реконструкції або нового будівництва, надати техніко-економічне обґрунтування (ТЕО).

Методичний підхід при реконструкції МПТ базується на необхідності поєднання виявлених основних факторів впливу з комплексним аналізом функціональної, об'ємно-просторової, конструктивної і інженерно-технічної структури об'єкта реконструкції, визначені його архітектурно-художніх якостей, особливостей композиційної структури і візуального сприйняття.

Висновком другого етапу має стати обґрунтування рекомендацій для вибору шляхів подальшого розвитку - реконструкція об'єкта МПТ, або нове будівництво.

Третій етап передбачає вибір основного методу реконструкції, або їх поєднання, визначення засобів і прийомів реконструкції МПТ. До основних методів реконструкції можна віднести: мінімальну модернізацію (перебудова всередині, відновлення зовнішніх елементів), приховану реконструкцію (фасад і план не пов'язані між собою; план змінюється, а фасад - ні), метод морфологічного відповідності (фасад створюється з тих же елементів, що і оточення), метод морфологічного імітації (відповідність, підтримка образного вирішення забудови, ті ж мотиви, але з сучасних матеріалів), генеративний (осучаснення, відновлення новими методами, з огляду на контекст - близько до оточення; використовуються сучасні матеріали, дзеркальні поверхні, але зберігається ритм, пропорції і т.д.) і реноваційний метод (при маловиразному середовищі новий об'єкт стає акцентом з певною стилістикою).

Мал. 1. Методика проектування нових та реконструкції існуючих морських пасажирських терміналів.

За формою адаптації реконструкція буває реконструкція з розвитком основних функцій; реконструкція з доповненням нових функцій; реконструкція будівлі зі зміною функціонального призначення (внутрішньо-видова) трансформація (зовнішньо-видова).

Реконструкція терміналу з розвитком основної функції (збільшення пропускної спроможності, місткості того чи іншого функціонально - технологічного процесу) передбачає збільшення площ, прибудови, надбудови, приєднання приміщень іншого функціонального призначення, перерозподіл площ між приміщеннями зі зміною їх для створення умов розвитку основної функції, зміна площі за рахунок використання суміжних по вертикалі і горизонталі приміщень (використання підвальів, підсобних приміщень). Часткова реконструкція терміналу для паралельних функцій (перерозподіл площ між приміщеннями) відноситься до дуже великим терміналів, які мають великі зальні простору. Для цього використовується найсучасніше обладнання, що допомагає трансформувати простір під інші функції.

Четвертий етап. Пропозиції з проектування. Визначається основний напрямок реконструкції, розробляється завдання на проектування та предпроектні пропозиції. Розробка проектної пропозиції - проектування архітектурно-будівельної реконструкції здійснюється методом варіантного пошуку на основі творчого осмислення результатів предпроектного дослідження. Доцільною є наявність двох стадій: проектні пропозиції і проект реконструкції. Стадія «Проектні пропозиції», в рамках якої розробляється принципова модель реконструкції, дозволяє ширше охопити об'єкт реконструкції, врахувати весь комплекс чинників і передбачити подальші перспективи розвитку об'єкта. Стадія «Проект» передбачає вироблення конкретних рішень з усіх аспектів реконструкції. Реконструктивні заходи повинні бути спрямовані на реалізацію головної концептуальної ідеї, закладеної в проектній пропозиції, і вирішення всього комплексу архітектурних завдань.

Методично останній, четвертий етап, розподіляється на вирішення наступних завдань: рішення генерального плану, технологічна структура, функціональна і планувальна схеми, конструктивне і образно-композиційне рішення, формування внутрішнього простору.

Висновки: пропонована методика проектування нових та реконструкції існуючих морських пасажирських терміналів має узагальнюючий характер. Використовуючи її в реальному проектуванні, слід мати на увазі, що при оцінці основних факторів, що впливають на реконструкцію МПТ, ієархія значимості факторів може змінюватися, що неодмінно вплине на вибір напрямку реконструкції.

Література

1. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методология научного исследования. Второйиздание, исправленное. - К.: МАУП. Издательство Телесик, 2004. - 215 с.
2. Голубев Г.Е., Анжелинин М., Модоров А.Ф. Современные вокзалы. Железнодорожного, речного, морского, автомобильного и воздушного транспорта. - М.: Издательство литературы по строительству, 1967. - 205с.
3. Голубев Г.Е. Многоуровневые транспортные узлы. - М.: Стройиздат, 1981. - 152 с.
4. Дахно В.П. Объединенные пассажирские станции и вокзалы. - М.: Строитель, 1965. - 79 с.
5. Кочнев Ф.П. Пассажирские станции и вокзалы: учебник / Ф. П. Кочнев. - М.: Трансжелдориздат, 1950. - 360 с.
6. Дмитреева. Морской энциклопедический словарь в 3 томах. - Л.: Судостроение, 1991.

Аннотация

Актуальность темы определяется необходимостью обеспечения возможности активного использования существующего фонда морских терминалов Украины, созданного в течение советского периода, приведения его в соответствие с современными нормативными требованиями. Цель работы создать пошаговый алгоритм проектирования новых и реконструкции существующих МПТ. В статье приведены основные методы и виды реконструкции терминалов. Результат данного исследования может быть использован в учебном процессе а также в методической литературе в данной отрасли. Выводом данного исследования есть методика реконструкции МПТ.

Ключевые слова: реконструкция, методы реконструкции, морские пассажирские терминалы

Annotation

The relevance of the topic is determined by the need to ensure the active use of the existing fund of marine terminals of Ukraine, which has been created during the Soviet period and bringing them into line with modern standards.

The purpose of the article is a creation of a step-by-step algorithm for the design of new terminals and the reconstruction of existing ones. The article considers the main methods and types of reconstruction of terminals.

The result of the research can be used in the educational process and learning programs in this sphere.

The conclusion of this study is the methodology for the reconstruction of marine passenger terminals

Keywords: reconstruction, methods of reconstruction, marine passenger terminals.

"Zhanna Dikun.

Reconstruction method of the sea passenger terminal.